

ΕΤΟΣ 52ον

15 Αύγουστου 2004

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 33 (2672)

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

«Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καί μαστοί οὓς ἐθήλασας»

Ἡ ἑορτή τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, πού ἑορτάζουμε σήμερα, εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἀπό τίς θεομνηστικές ἑορτές πού καθιέρωσε ἡ Ἐκκλησία πρὸς τιμὴν τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου. Γι' αὐτὸ καί ἔχει ξεχωριστὴ θέση στὴν ὀρθόδοξη πνευματικότητα. Γενικὰ ὀλόκληρη ἡ ὀρθόδοξη πνευματικότητα ὅταν ἀναφέρεται στὴν Παναγία δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρά νά φανερώνει καί νά ἐρμηνεύει τὸ μυστήριον τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου.

Ἡ ἅγια Παρθένοσ εἶναι ὁ καρπὸς τῆς κηδεμονίας τῆς ἱστορίας ἀπὸ τὸ Θεὸ καί ἡ ἀγνότερη προσφορά τῆς ἀνθρωπότητας στοῦ Θεοῦ Λόγου, προκειμένου νά ἐπιτευχθεῖ ἡ Σάρκωσις. Ἡ Παρθένοσ Μαρία ἀποτελεῖ τὸν καρπὸ τοῦ δένδρου τῶν ὁσίων καί τῶν δικαίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὸ πιστὸ «κατάλειμμα» καί τὸ σημεῖο ἀναφορᾶς, στοῦ ὁποῖο κατατείνει ὅλος ὁ προφητικὸς λόγος. Στὸ πρόσωπό της ἐκπληρώνονται τὰ γεγραμμένα, σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ Χριστὸς θά εἶναι ἡ «ράβδος» καί τὸ «ἄνθος» πού θά βλαστήσει ἀπὸ τὴ ρίζα τοῦ Ἰεσσαί καί ὁ βασιλεὺς πού θά καθίσει στοῦ θρόνου τοῦ Δαβίδ. Ἡ Παναγία εἶναι ἡ γυναίκα ἐκείνη, τὸ σπέρμα τῆς ὁποίας συνέτριψε τὴν κεφαλὴν τοῦ «ἀρχεκάκου ὄφεως» (Γέν. 3, 15). Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ «Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης» (Ἔξ. 25, 9), ἡ «Πύλην ἡ κατὰ ἀνατολὰς, ἡ κεκλεισμένη» (Ἰεζ. 44, 1), μὲ μίαν λέξιν ἡ ἀνακεφαλαίωσις τῆς Ἰερᾶς Ἱστορίας, ἡ πραγμάτωσις τῶν «τύπων» καί τῶν «σκιῶν» τῆς Π. Διαθήκης.

Γι' αὐτὸ τὸ μόνο ὄνομα τῆς Θεοτόκου, Μητέρα τοῦ Θεοῦ, περιέχει ὅλο τὸ μυστήριον τῆς οἰκονομίας τῆς σωτηρίας, λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. Ὁ ἀγιογράφος ὅταν ἀγιογραφεῖ στὴν κόγχην τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τὴν Πλατυτέρα δὲν θέλει νά εἰκονίσει μόνο τὴν Παναγία, ἀλλὰ ὅλη τὴν Ἐκκλησίαν πού ἔχει κέντρο της τὸν Χριστό. Ἡ Παναγία ἐγένετο Ἐκκλησία καί γέν-

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ι' 38–42, ια' 27–28)
«Μαρία δέ τήν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο»

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσήλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά. Γυνή δέ τις, ὀνόματι Μάρθα, ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Καὶ τῆδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τῶν λόγων αὐτοῦ. Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; εἰπέ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλὰ· ἐνὸς δὲ ἐστὶ χρεία. Μαρία δὲ τήν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἣτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ· **Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας.** Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μενοῦν γε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυλάσσοντες αὐτόν.

νησε τὴν Ἐκκλησία. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος πῆγει ὅτι ὁ Κύριος «ἐνανθρωπήσας σάρκα Ἐκκλησίας προσέλαβε». Εἶναι δὲ χαρακτηριστικὸ ὅτι ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων συνδέει τὸ πρόσωπο τῆς Θεοτόκου μὲ τὴν ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας, γι' αὐτὸ πῆγει: «ὑμνοῦμεν τὴν ἀειπάρθενον Μαρίαν, δηλονότι τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν».

Ἡ δογματικὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας

Πρῶτος ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος (202 μ.Χ.) ἀνέπτυξε σὲ βάθος τὴν ἀντίθεση μεταξύ Εὐσας καὶ Μαρίας καὶ τόνισε ὅτι, ὅπως ἡ ἀνυπακοή τῆς μιᾶς ἔφερε στὸν κόσμον τὸν θάνατο, ἔτσι ἡ ὑπακοή τῆς ἁλλῆς χάρισε στὴν ἀνθρωπότητα τὴ ζωὴ. Τὸ θεμέλιο ὁμῶς τῆς θεομητορικῆς θεολογίας τοποθετήθηκε τὸ 431 στὴν Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ἡ ὁποία ἐπικυρώνοντας τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας ὀνόμασε τὴ Μαρίαν «Θεοτόκο». Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὁ περιεκτικώτατος αὐτὸς ὅρος ὑψώθηκε σὲ δόγμα τὸν καιρὸ τῆς διαμάχης τῆς Ὁρθοδοξίας μὲ τὴν αἵρεση τοῦ Νεστοριανισμοῦ, ποὺ ὀνόμαζε τὴν Παναγία ὄχι Θεοτόκο ἀλλὰ «χριστοτόκο» καὶ «ἀνθρωποτόκο». Ἡ Ἐκκλησία, ποὺ ἔνωσε νὰ διακυβεύεται μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ Νεστορίου ἢ ἴδια ἢ σωτηρία (ἂν πράγματι δὲν ἐνώθηκε πλήρως ὁ Θεὸς μὲ τὸν ἄνθρωπο, πῶς εἶναι δυνατό νὰ τὸν σώσει;), κατεδίκασε τὸ Νεστορίο καὶ διακήρυξε: «Εἴ τις οὐ Θεοτόκον ὁμολογεῖ τὴν ἁγίαν Παρθένον, χωρὶς ἐστὶν τῆς Θεότητος».

Ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ στὴν καρδιά μας

Μέσα στὴν Καινὴ Διαθήκη ἀναφέρεται ὅτι ἀνήγγειλαν στὸν Ἰησοῦ ὅτι

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐκεῖνον τόν καιρόν ἐμπῆκε ὁ Ἰησοῦς εἰς ἓνα χωριό. Μία γυναῖκα, πού ὠνομάζετο Μάρθα, τόν ὑποδέχθηκε εἰς τό σπίτι της. Αὐτή εἶχε ἀδελφήν πού ὠνομάζετο Μαρία, ἡ ὁποία ἐκαθότανε κοντά εἰς τά πόδια τοῦ Ἰησοῦ καί ἄκουε ὅσα ἔλεγε. Ἄλλ' ἡ Μάρθα ἦτο ἀπασχολημένη μέ πολλήν ὑπηρεσίαν καί ἐπλησίασε καί εἶπε, «Κύριε, δέν σέ μέλει πού ἡ ἀδελφή μου μέ ἄφησε μόνην νά ὑπηρετῶ; Πές της λοιπόν νά μέ βοηθήσῃ». Ὁ Ἰησοῦς τῆς ἀπεκρίθη, «Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καί ἀνησυχεῖς διά πολλά πράγματα, ἀλλ' ἓνα πρᾶγμα εἶναι ἀναγκαῖον. Ἡ Μαρία ἐδιάλεξε τήν καλήν μερίδα, ἡ ὁποία δέν θά τῆς ἀφαιρεθῇ». Ἐνῶ ἔλεγε αὐτά, κάποια γυναῖκα ἀπό τόν κόσμον ἐφώνησε καί τοῦ εἶπε, «**Μακαρία ἡ κοιλιά πού σ' ἐβάσταξε καί οἱ μαστοί πού ἐθήλασε**». Αὐτός δέ εἶπε, «Μακάριοι μᾶλλον εἶναι ἐκεῖνοι πού ἀκούουν τόν λόγον τοῦ Θεοῦ καί τόν φυλάττουν».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Τόν ζητοῦσαν ἡ μητέρα Του καί οἱ ἀδελφοί Του. Καί Ἐκεῖνος ἀπάντησε δείχνοντας τοὺς μαθητές: «Ἰδού ἡ μήτηρ μου καί οἱ ἀδελφοί μου· ὅστις γάρ ἂν ποιήσῃ τό θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφός καί ἀδελφή καί μήτηρ ἐστίν». Ἐδῶ βρισκόμαστε στό μεγάλο μυστήριο, ὅτι ὅλοι, ζώντας μέσα στήν Ἐκκλησία, μπορούμε νά γεννήσουμε τό Χριστό στήν καρδιά μας καί νά γίνουμε δοῦλοι Κυρίου, ὅπως ἡ Παναγία μας. Αὐτό δέ σημαίνει ἐπιβαλλόμενη ὑποταγή, ἀλλά σχέση ἀγάπης καί συγκαταβάσεως Σωτήρος καί σωζομένου καί ἐρμηνεύεται μέσα σέ ἓνα ἀπόλυτα ὄντολογικό πλαίσιο. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση αὐτῆς τῆς πραγματικῆς σχέσεως ἀγάπης εἶναι ἡ ἀληθινή πίστη. Γι' αὐτό καί ἡ Παρθένοσ Μαρία ἀποτελεῖ τό πραγματικό πρότυπο πιστοῦ. Ἡ ζωή της εἶναι δρόμος ἀφάνειας, πτωχείας καί βαθύτατης συναισθήσεως τῆς ἀποστολῆς, πού εἶχε νά ἐπιτελέσει ὡς «δούλη Κυρίου».

† Ὁ Φ. Ἀ.

15 Αὐγούστου 2004: ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ
ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ
Ἦχος: β' – Ἐωθινόν: —. Ἀπόστ.: Φιλπ. β' 5-11 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 22 Αὐγούστου, ΙΒ' Ματθαίου.
Ἀπόστολος: Α' Κορ. ιε' 1-11 – Εὐαγγέλιον: Μαθ. ιθ' 16-24.

ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΙΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ὡ, πῶς ὑποδέχτηκε ὁ οὐρανὸς αὐτήν, πού στάθηκε πλατύτερη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς! Πῶς δέχτηκε ὁ τάφος αὐτήν, πού δέχτηκε τὸ Θεό! Naί, τί δέχτηκε, ναί, τί χώρεσε, γιατί δέν ἔγινε πλατύτερη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μὲ τὸν σωματικὸ τῆς ὄγκο. Γιατί πῶς ἓνα σῶμα τρεῖς πῆχες, πού ὄλο καί φυραίνει, θά παράβγαινε μὲ τὰ πλάτια καί τὰ μάκρη τ' οὐρανοῦ; Μὲ τί χάρη ὁμως ξεπέρασε κάθε ὕψος καί πλάτος, γιατί τὸ θεϊκὸ εἶναι πέρα ἀπὸ κάθε σύγκριση. Ὡ, τί ἱερό καί θαυμαστό καί σεβασμιο καί ἀξιοπροσκύντη μνήμα! Καί τώρα τὸ φυλᾶνε οἱ Ἄγγελοι στέκοντας γύρω γεμάτοι σεβασμὸ καί φόβο. Τρέμουνε τὰ δαιμόνια, μὲ πίστη προστρέχουν ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι, τὸ τιμοῦν, τὸ προσκυνοῦν, τὸ ἀσπάζονται μὲ τὰ μάτια, τὰ χεῖλια, τὴν ὄλο πόθο ψυχὴ τους κι ἀντιλοῦνε ἀφθονα ἀγαθὰ.

Καθὼς, ὅταν ἀποθέσει κανένας ἀκριβὸ μύρο σ' ἓνα ροῦχο ἢ κάποιο μέρος καί μετὰ τὸ πάρη, ἀπομένει κάποια εὐωδιά κι ὅταν ἐκεῖνο λείψη, ἔτσι καί τώρα τὸ ἅγιο σῶμα, τὸ ἱερό, τὸ πεντακάθαρο, πού εὐωδιάζει θεϊκὰ ὀλόκληρο, τὸ πλούσιο κεφαλᾶρι τῆς Χάρης, ἀφοῦ κατέβηκε στὸν τάφο κι ἀρπάχτηκε κατόπι σὲ μέρη πὸ ὄμορφα καί ψηλά, δέν ἐγκατάλειψε τὸν τάφο δίχως δῶρο, μὰ τοῦ ἄφησε καὶ ἀπὸ τὴν ἅγια του μοσκοβολία καί χάρη κι ἔκανε τὸ μνήμα βρῦση γιαιτρειᾶς καί κάθε ἀγαθοῦ γιὰ ἐκείνους, πού τὸ πλησιάζουνε μὲ πίστη.

Ἁγ. Ἰωάννης ὁ Δαμασκινός

«Ἀληθινά, ἡ Παναγία εἶναι ἡ βοήθειά μας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καί μόνο τ' ὄνομά της χαροποιεῖ τὴν ψυχὴ. Ἄλλὰ κι ὄλος ὁ οὐρανὸς κι ὄλη ἡ γῆ χαίρονται μὲ τὴν ἀγάπη της. Ἀξιοθαύμαστο κι ἀκατανόητο πράγμα. Ζεῖ στοὺς οὐρανοὺς καί βλέπει ἀδιάκοπα τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ δέν λησμονεῖ κι ἐμᾶς τοὺς φτωχοὺς κι ἀγκαλιάζει μὲ τὴν εὐσπλαχνία της ὄλη τὴ γῆ κι ὄλους τοὺς λαοὺς».

Ὁσιος Σιλουανὸς ὁ Ἀθωνίτης

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὄρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἱ. Ἐσπερινοῦ, σὴν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὀμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καί ὄρα 4.30 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸ Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὀμιλεῖ ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἱαοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ἐπί τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμον μὲσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>